

CÒMIC FONTS

Per Joan Pieras

El director nord-americà amb les creacions animades dels germans Grangel.

La núvia que va enamorar Tim Burton

■ Amb "La novia cadáver", la catalana Grangel Studio ha passat dels dibuixos d'Spielberg a les titelles gòtiques ■

La novia cadáver (*The Corpse Bride*), la darrera pel·lícula d'animació amb titelles de Tim Burton, recrea un conte rus tradicional en què un noi (amb la veu original de Johnny Depp i la presència física inspirada en una caracterització victoriana de l'actor) proposa, per equivocació, matrimoni a una noia morta (amb la veu d'Helena Boham Carter, el personatge que va ser el més complicat de dissenyar).

Aquest punt de partida suposa un pretext perfecte per tornar a gaudir de l'univers estètic, amb una tragicomèdia nostàlgica, mig gòtica mig macabra, que el director nord-americà va inaugurar amb *Malson abans de Nadal* (1993). Totes dues pel·lícules, a banda de reflectir moltes de les obsessions que el mateix Burton ha anat avançant a gran part de la seva filmografia, són claus en el món de l'animació perquè conscientment recuperen una tècnica cinematogràfica que, al bell mig de l'era digital, havia quedat gairebé obsoleta, l'*stop motion* —que es pot traduir com *pas a pas*—, i que consisteix a moure els personatges titelles de forma manual, fotograma a fotograma (cada segon d'animació suposa vint-i-quatre moviments), per aconseguir la il·lusió de moviment. Una il·lusió que amb l'ús d'aquesta tècnica va superar les expectatives del seu director, que va afirmar que "et permet sentir que hi ets realment".

Les titelles de *La novia cadáver* van sorgir de la ment creativa de Grangel Studio, la fabricació de les quals es va encarregar a l'estudi Mackinnon & Saunders, de Manchester, amb una supervisió constant, tant de la companyia catalana, com de Mike Johnson, el codirector de Burton especialista en tècniques *stop-motion*.

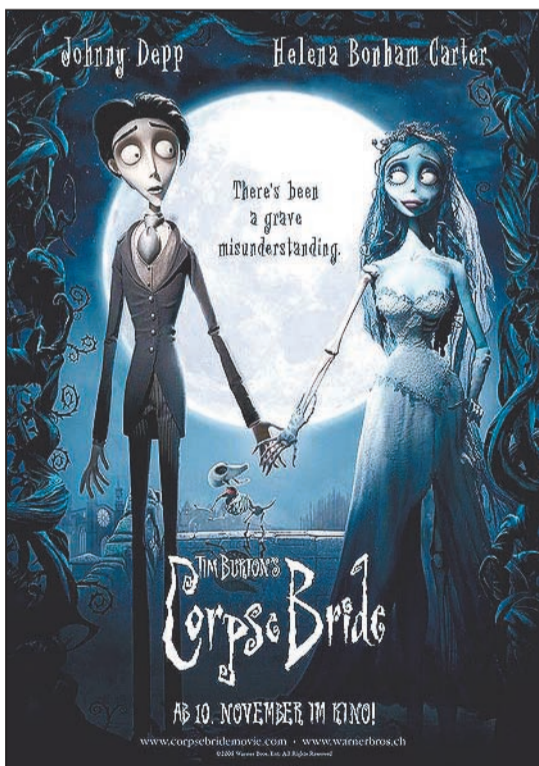
Més concretament, la participació de Grangel Studio en la producció, que va significar dos anys i mig de treball intens, es va concentrar en tres àrees

principals: el disseny d'un total de seixanta-vuit personatges estilitzats i amb aire esmorteït (coordinat per Carles Grangel), la supervisió de les marionetes fetes a Anglaterra (responsabilitat de Jordi Grangel, format en el camp de l'escultura) i el disseny del logotip, la tipografia i els crèdits de la pel·lícula (encarregat a Carles Burgès), aquests darrers elaborats completament a mà, com ho feien els artistes tradicionals, i amb un abecedari inspirat en l'estètica del mateix film.

El punt de trobada entre Burton i Grangel Studio és *The Periwig Maker*, un curtmetratge dirigit per Steffern i Annette Schäffler, i produït per la companyia catalana, nominat als Oscar del 2001, que va agradar tant el director que de seguida va contactar amb els germans Grangel per embarcar-los en el seu nou projecte d'animació amb marionetes. "Tot el que puguem fer, feu-ho" els va dir Tim Burton i el resultat ha estat una pel·lícula tan personal, fosca i trista, com és ara *La novia cadáver*.

Des del principi la norma era l'absoluta llibertat creativa. Gairebé totes les propostes de Grangel Studio van ser aprovades per Burton, en la recerca del màxim nivell d'innovació. Els germans Grangel van afirmar que la inspiració principal la van buscar en l'època victoriana i els ambients londinencs, tot i que també es varen sentir influïts per l'arquitectura modernista de Barcelona, Gaudí sobretot, i per artistes com ara Salvador Dalí, Pablo Picasso o Joan Miró: "Vam tractar d'oferir alguna cosa nova, que visualment fos atractiva i fantàstica".

"Pràcticament, tot està fet. Només cal aplicar-hi nous horitzons" va assegurar Carles Grangel en una entrevista. I els horitzons, pel que fa a *La novia cadáver*, no només s'han superat una vegada més, sinó que obren les portes a propostes enlluernadores per al futur.

Grangel Studio, de Barcelona a la meca del cinema

Els germans Grangel i Joan Pieras a la Massana Còmic (2001).

Els artífexs de Grangel Studio són els germans Carles i Jordi Grangel i Carles Burgès, que després de provar al món del còmic i la il·lustració, van crear aquesta empresa el 1996 a Barcelona per encetar projectes d'animació cinematogràfica.

La participació en pel·lícules i curtmetratges, nominats i premiats, els va permetre seduir el mateix Steven Spielberg que, a través de DreamWorks Pictures, els va contractar. Des del 1995 hi han desenvolupat diferents treballs d'animació, com ara *El Príncep de Egipte*, *Hormigaz*, *La ruta hacia El Dorado*, *Spirit*, *El corcel indomable*, *Simbad*, *El espantatiburonos* i *Madagascar*.

El salt qualitatiu, de l'animació de dibuixos fins a les titelles articulades va tenir lloc el 2002, amb l'encàrrec del disseny de personatges de la producció de Warner Bros, *La novia cadáver*, dirigida per Tim Burton.

Després de 14 projectes enllestits, disposen d'un equip de treball inferior a les deu persones i feina assegurada fins al 2008. D'aquests projectes de futur no poden comentar res pels contractes de confidencialitat que es veuen obligats a signar, tot i que anuncien que el 2007 s'estrenarà un dels darrers projectes d'animació en el qual han intervingut: *Kung Fu Panda*, de DreamWorks.

